

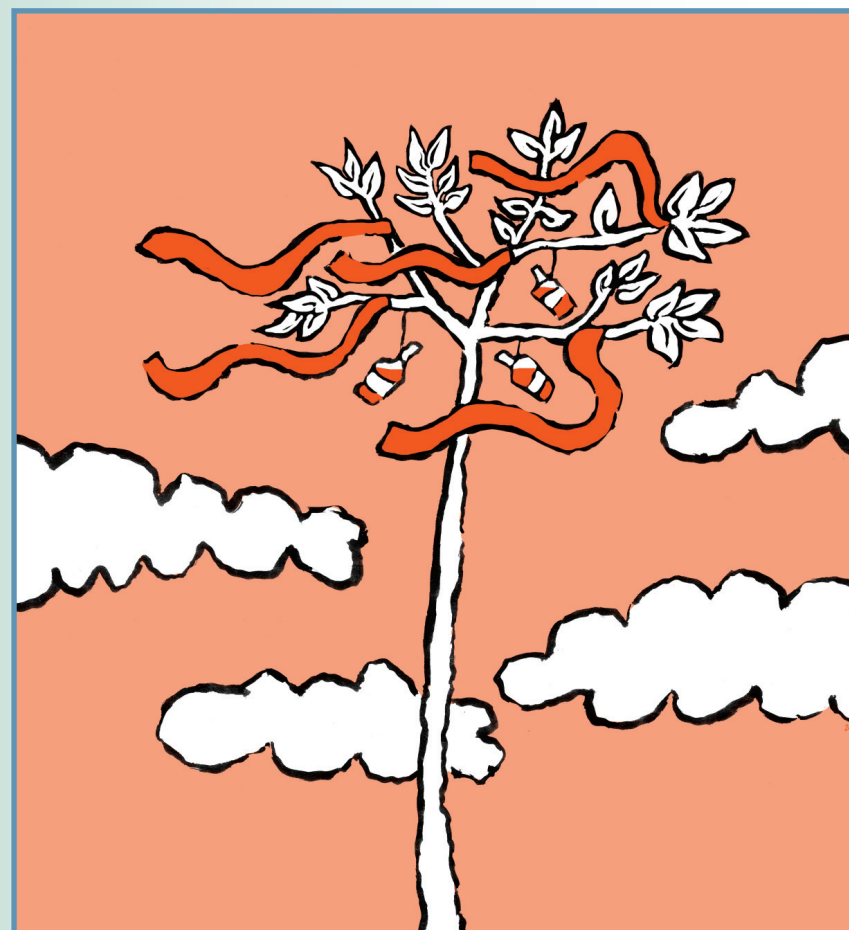
A HAGYOMÁNYOK SZEREPE A KÖZÖSSÉG ÉLETÉBEN

SZKB_103_07

A modul szerzője: Iván Márta

SZOCIÁLIS, ÉLETVITELI
ÉS KÖRNYEZETI KOMPETENCIÁK

3. ÉVFOLYAM

MODULVÁZLAT

Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, mellékletek	
			Diák	Pedagógus
I. RÁHANGOLÁS, A FELDOLGOZÁS ELŐKÉSZÍTÉSE				
I/a Rejtvényfejtés				
A	A gyerekek rejtvényt oldanak meg csoportban. Csoportonként egy rejtvénylapot kapnak. A megoldás: <i>hagyomány</i> . A megoldás ellenőrzése önellenőrzéssel történik: a tanító minden csoport asztalára lefordítva odatesz egy megoldást, amit a gyerekek is megnézhetnek, ha már elkészültek. 5 perc	Emlékezet Belátás Türelem Logikus következtetés	Kooperatív tanulás – kerekasztal	D1 (Rejtvény és megoldása)
B	Az egész osztály együtt rejtvényt fejt, megoldása az ismert akasztófajátékkal történik: a pedagógus a táblán jegyzi a gyerekek ötleteit. A megoldás: <i>hagyomány</i> . 5 perc	Emlékezet Türelem Logikus következtetés	Frontális osztálymunka	
I/b A fogalom pontos meghatározása				
A	A csoporttagok összegyűjtik gondolataikat a <i>hagyomány</i> szóval kapcsolatban. (Kinek mi jut eszébe erről a kifejezésről?) A csoportok szóvivői beszámolnak az osztálynak. 5 perc	Verbális önkifejezés Mások elismerése	Kooperatív tanulás – szóforgó, csoportszóforgó	Papír, íróeszköz

Tevékenységek – időmegjelöléssel		A tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, mellékletek	
				Diák	Pedagógus
B	A gyerekek kikeresik a <i>hagyomány</i> fogalom jelentését a <i>Magyar értelmező kéziszótár</i> ból, és lejegyzik az olvasásfüzetbe. 5 perc	Tanulási képesség erősítése Szövegértés Pontos másolás		Olvasásfüzet, íróeszköz	P1 (Meghatározások)
II. AZ ÚJ TARTALOM FELDOLGOZÁSA					
II/a Hagyományok a családokban					
B	A csoportok plakátot készítenek a tagjaik családjában élő hagyományokról. A csoportok megtekintik egymás munkáját. 15 perc	Vizuális önkifejezés Emlékezet Kompromisszum-készség	Kooperatív tanulás – plakát, képtárlátogatás	Csomagolópapír, filctollak	P2 (Hagyományok a családban)
II/b A hagyományok sorsa					
A	A gyerekek arról beszélgetnek, hogy milyen családi hagyományokat elevenítettek fel, és ezek mióta élnek az egyes családokban. Mesélte-e valamelyikük olyan hagyományról, amely az ő születése óta alakult? Hallottak-e már régebben élő hagyományokról? Hát olyanokról, amelyek már nem élnek? Mi szükséges ahhoz, hogy a hagyományok fennmaradjanak? 10 perc	Verbális önkifejezés Hallott szöveg megértése Türelem egymás iránt	Egész osztály együtt – beszélgetőkör		P2 (Hagyományok a családban)

Tevékenységek – időmegjelöléssel		A tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, mellékletek	
				Diák	Pedagógus
II/c Hagyományok az iskolában					
A	A gyerekek összegyűjtik az iskolai hagyományokat, különös tekintettel az adott osztály részvételére (évnytás, évvárás, iskolanap, az iskolára jellemző rendezvények, melyeknek már több éve részesei a gyerekek). 10 perc	A témához tartozó legfontosabb ismeretek összegyűjtése Türelem Empátia Lényegkiemelő képesség	Frontális osztálymunka – ötletroham		
B	A gyerekek összegyűjtik az iskolai és az osztályhagyományokat, majd csoportokban lejegyzik ezeket. A csoportok megtekintik egymás munkáját. 10 perc	A témához tartozó legfontosabb ismeretek összegyűjtése Türelem Lényegkiemelő képesség	Kooperatív tanulás – szóháló, kerekasztal, csoportforgó	Nagyobb méretű lap és filctollak csoportonként	
II/d Hagyományteremtés					
A	A gyerekek az alábbi feladatot kapják: „Milyen hagyományokat szeretnétek meghonosítani, ha rajtatok múlna? Beszéljétek meg párban! Írjátok le!” A tanító a táblára írja az ötleteket. 5 perc	Kreativitás Pontos megfogalmazás Tolerancia	Kooperatív tanulás – páros szóforgó, csoportszóforgó		

Tevékenységek – időmegjelöléssel		A tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, mellékletek	
				Diák	Pedagógus
II/e Válasszunk és valósítsuk meg!					
A	A gyerekek kiválasztanak egyet a párok által tervezett hagyományok közül. Majd megtervezik a megvalósítást (feladatmegosztás, felelősök megnevezése), a jegyző pedig leírja. A szóvivők beszámolnak a tervekről. 15 perc	Döntésképeség Megegyezésre való törekvés Együttműködés	Kooperatív tanulás – „Költs el egy húszast!”, szóforgó, többen a táblánál	Nagyobb méretű lapok és filctollak a csoportoknak	
III. AZ ÚJ TARTALOM ÖSSZEFOGLALÁSA, ELLENŐRZÉS ÉS ÉRTÉKELÉS					
III/a Új ismeretek összefoglalása					
A	A gyerekek a csoportokban megbeszélik, hogy szerintük miért fontosak a hagyományok. 10 perc	Véleményalkotás Mások véleményének tiszteletben tartása	Kooperatív tanulás – „Gondolkozz, beszéld meg!”		
B	A gyerekek igaz és hamis állításokat fogalmaznak meg az órán tanultakról, majd a csoportok állításairól az egész osztálynak el kell döntenie, hogy igazak-e vagy hamisak. 10 perc	Emlékezet Döntési képesség	Kooperatív munkatanulás – füllentős	Olvasásfüzet, toll	
III/b Értékelés					
A	A gyerekek értékelik az órát. Önértékelés befejezetlen mondattal: „Ma azt tanultam...” „Ma az volt számomra a legérdekesebb...” 5 perc	Reális önértékelés Érzelmek kifejezése	Önálló munka	Olvasásfüzet, toll	

Tevékenységek – időmegjelöléssel		A tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, mellékletek	
				Diák	Pedagógus
A	A gyerekek értékelik az órát. Csoportok önértékelése: „Hogyan sikerült együtt dolgoznunk a feladatok megoldása során?” 5 perc	Tapintat egymás iránt Választékos megfogalmazás	Kooperatív tanulás – szóforgó		
A	A pedagógus értékeli az órát, elmondja, hogy hogyan sikerült a csoportoknak a megadott időket tartani. 5 perc		Frontális osztálymunka – megbeszélés		

MELLÉKLETEK

P1 MEGHATÁROZÁSOK

Adjunk csoportonként egy-egy példányt a könyvből. Ha ez nem lehetséges, akkor a következő meghatározást adjuk a csoportoknak:

Hagyomány: közösségben tovább élő (tudatosan ápolt) szokás, ízlés, felfogás, illetve szellemi örökség.

Szokás: a gyakorlat során kialakult és valamely közösségben általánosan követett cselekvési mód.

P2 HAGYOMÁNYOK A CSALÁDBAN

Ehhez a feladathoz a gyerekek használhatnak egy otthonról hozott fényképet vagy tárgyat is (az előző órán szóljunk nekik, hogy hozzanak otthonról egy-egy fényképet vagy egyéb, a családi szokásokhoz, hagyományokhoz kötődő tárgyat).

Várhatóan főként az ünnepek kerülnek elő, de szó lehet nyaralásról, közös tevékenységekről is. Fontos, hogy kiderüljön: a mai szokásokból is lehetnek hagyományok. Esetleg tetten érhetjük, hogy egyes családokban hogyan alakultak ki több generáción keresztül átívelő hagyományok.

A beszélgetés célja, hogy az idő szerepét tudatosítsuk bennük a hagyományok megőrzésével, továbbélésével kapcsolatban.